АРХАНГАЙ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Архангай аймгийн Мал эмнэлгийн газрын 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: АРА-2025/7/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.open.audit.mn

Архангай аймаг

2025 он

Дарга,Тэргүүлэх аудитор Т.Байгалмаа

Утас:7033-3141

Цахим хаяг: Baigalmaat@audit.gov.mn

Аудитын менежер Д.Нэргүйбаатар

Утас: 7033-2860

Цахим хаяг: Nerguibaatard@audit.gov.mn

Аудитор Н.Дашмягмар

Утас: 99164665

Цахим хаяг: Dashmyagmarn@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Агуулга

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ 3

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ 5

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан 5

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан 6

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан....................8

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан 11

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан 11

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан....................13

3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА ....**Error! Bookmark not defined.**

3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа....................**Error! Bookmark not defined.**

3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин ....**Error! Bookmark not defined.**

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал ....**Error! Bookmark not defined.**

3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд ....**Error! Bookmark not defined.**

3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв ....**Error! Bookmark not defined.**

3.5.3 Нэмэлт төсөв ....**Error! Bookmark not defined.**

3.5.5 Худалдан авах ажиллагааны гүйцэтгэл ....**Error! Bookmark not defined.**

3.5.6. Ерөнхий чиглэлийн судалгааны талаар ....**Error! Bookmark not defined.**

4. АУДИТЫН ТАЙЛАН....................**Error! Bookmark not defined.**

4.1 Ерөнхий зүйл ....**Error! Bookmark not defined.**

4.2 Материаллаг байдал....................**Error! Bookmark not defined.**

4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт ....**Error! Bookmark not defined.**

4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал ....**Error! Bookmark not defined.**

4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт....................**Error! Bookmark not defined.**

4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт ....**Error! Bookmark not defined.**

4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал ....**Error! Bookmark not defined.**

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ....................14

5.1 Албан шаардлага 14

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ....................14

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
БГАҮТХ	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж
НБББББ	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг
ОНӨГ	Орон нутгийн өмчийн газар
МЭЕГ	Мал эмнэлгийн ерөнхий газар
ХХААХҮЯ	Хүнс хөдөө аж ахуй хөнгөн үйлдвэрийн яам
МЭГ	Мал эмнэлгийн газар

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

АРХАНГАЙ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
Нутгийн захиргааны ордон, А корпус, 2 дугаар баг,
Эрдэнэбулган сум, Архангай аймаг, 65139,
Утас/Факс: (976) 7033 3141,
Цахим шуудан: arkhangai@audit.gov.mn

2025.02.24 № 47

танай __________-ны №__________-т

МАЛ ЭМНЭЛГИЙН ГАЗРЫН
ДАРГА А.САРУУЛЖАРГАЛ ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Архангай аймгийн Мал эмнэлгийн газрын 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Бидний дүгнэлтээр санхүүгийн тайлангууд нь 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн санхүүгийн байдал болон тайлант жилийн эцсээрх санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, төсвийн гүйцэтгэлийг бүх материаллаг талаар нь Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв илэрхийлсэн байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, заавар дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Тайлант онд НҮБ-ын төслийн шугамаар Архангай аймагт Засгийн газрын гишүүд, Мал эмнэлгийн ерөнхий газрын удирдах албан тушаалтнууд,19 аймгийн мал эмнэлгийн газрын дарга нарын сургалтыг 2024 оны 08 дугаар сарын 14-15-ны өдрүүдэд амжилттай зохион байгуулан ажилласан байна.

Бусад асуудлын хэсэг

2024 онд улсын төсвийн гүйцэтгэх засаглалын удирдлага хөтөлбөрийн хүрээнд үндсэн үйл ажиллагааны зардал, мал аж ахуй архаг халдварт өвчин, лабораторийн итгэмжлэл, хөдөө аж ахуй газар тариалан үндсэн үйл ажиллагаа, ажил олгогчоос олгох тэтгэмж, хөдөө аж ахуй газар тариалан судлал үндсэн үйл ажиллагаа, гэсэн 6 арга хэмжээг хэрэгжүүлэх 2,347,338.0 мянган төгрөгийн санхүүжилт авч гүйцэтгэлээр 2,333,241.1 мянган төгрөгийг зарцуулж 14,096.9 мянган төгрөгийг улсын төсөвт буцаан төвлөрүүлсэн байна. Төсвийн үлдэгдэл лабораторийн итгэмжлэл хийгдээгүйтэй холбоотой байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Т.БАЙГАЛМАА

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон /төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН (I)**	**867,703,716.41**	**929,260,374.65**
33	**АВЛАГА**	**113,709.00**	**682,730.99**
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	113,709.00	682,730.99
33102	НДШ-ийн авлага	113,709.00	682,730.99
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	**867,590,007.41**	**928,577,643.66**
35100	Түүхий эд материал	401,710,396.99	454,154,048.37
35130	Эм боох материал	401,710,396.99	454,154,048.37
35400	Хангамжийн материал	465,879,610.42	474,423,595.29
35410	Бичиг хэргийн материал	16,185,882.00	17,887,562.00
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	7,858,600.00	8,829,300.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	8,840,353.00	10,878,220.00
35470	Бусад хангамжийн материал	432,994,775.42	436,828,513.29
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН (II)**	**1,898,252,808.00**	**1,729,588,044.37**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	**1,898,252,808.00**	**1,729,588,044.37**
39200	Биет хөрөнгө	1,810,282,808.00	1,641,618,044.37
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	1,341,586,711.20	1,341,586,711.20
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл - Барилга	(165,273,711.49)	(197,814,851.27)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	426,814,800.00	426,814,800.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл - Тээврийн хэрэгсэл	(127,867,720.92)	(199,859,487.52)
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	555,588,254.44	588,046,454.44
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл - Тоног төхөөрөмж	(266,104,263.17)	(352,636,683.81)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	55,140,301.82	55,140,301.82
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл - Тавилга	(19,601,563.88)	(27,659,200.45)
39209	Зам, гүүрийн байгууламж	10,000,000.00	10,000,000.00
39210	Хуримтлагдсан элэгдэл - Зам гүүр		(2,000,000.04)
39300	Биет бус хөрөнгө	87,970,000.00	87,970,000.00
39301	Програм хангамж	1,980,000.00	1,980,000.00

39302	Хуримтлагдсан элэгдэл - Програм хангамж	(1,980,000.00)	(1,980,000.00)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	87,970,000.00	87,970,000.00
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН (III=I+II)**	**2,765,956,524.40**	**2,658,848,419.01**
4	**НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР (IV)**		**673,971.78**
41	**БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР**		**673,971.78**
41300	Өглөг		673,971.78
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг		673,971.78
41313	ХАОАТ-ын өглөг		673,971.78
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН (V)**	**2,765,956,524.40**	**2,658,174,447.23**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	**2,765,956,524.40**	**2,658,174,447.23**
51200	Хуримтлагдсан үр дүн	2,533,558,730.14	2,425,776,652.97
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	2,011,860,926.19	2,533,558,730.14
51220	Тайлант үеийн үр дүн	521,697,803.95	(107,782,077.17)
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	232,397,794.26	232,397,794.26
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН (VI=IV+V)**	**2,765,956,524.40**	**2,658,848,419.01**

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон / төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**7,893,031,394.12**	**9,275,327,834.06**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**3,068,000,654.12**	**2,651,140,734.06**
1200	Нийтлэг татварын бус орлого	3,068,000,654.12	2,651,140,734.06
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	4,444,100.00	4,512,500.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлого	4,444,100.00	4,512,500.00
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	247,532,459.93	12,048,866.68
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Материал	2,816,024,094.19	2,634,579,367.38
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**4,825,030,740.00**	**6,624,187,100.00**
1310	Улсын төсвөөс	1,531,700,600.00	2,343,838,000.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	1,531,700,600.00	2,343,838,000.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	3,293,330,140.00	4,280,349,100.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан	1,168,759,150.00	1,518,955,900.00

131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан х	2,124,570,990.00	2,761,393,200.00
2	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН (II)**	**7,371,333,590.17**	**9,383,109,911.23**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**7,371,333,590.17**	**9,383,109,911.23**
210	БАРАА, ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	7,307,666,500.95	9,204,120,866.23
2101	Цалин, хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,090,159,844.16	1,543,626,445.04
210101	Үндсэн цалин	726,397,321.61	952,506,503.58
210102	Нэмэгдэл	246,568,424.09	433,937,989.70
210103	Унаа хоолны Хөнгөлөлт	57,094,235.49	69,894,847.34
210104	Урамшуулал	60,099,862.97	87,287,104.42
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	142,724,191.00	200,537,904.75
210201	Тэтгэврийн даатгал	99,208,282.29	136,503,763.65
210202	Тэтгэмжийн даатгал	11,046,708.71	18,362,614.36
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	8,915,600.00	8,723,926.74
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,156,600.00	8,031,200.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	21,397,000.00	28,916,400.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	44,524,677.06	45,603,358.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	5,332,776.06	6,310,132.00
210302	Түлш, халаалт	37,576,000.00	37,540,000.00
210303	Цэвэр, бохир ус	1,615,901.00	1,753,226.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	50,764,437.22	65,108,889.32
210401	Бичиг хэрэг	4,604,900.00	7,509,920.00
210402	Тээвэр, шатахуун	27,601,637.00	22,592,773.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	4,601,750.00	4,059,850.00
210408	Бараа материал актласны зардал	13,956,150.22	30,946,346.32
2105	Нормативт зардал	2,988,311,555.66	3,285,621,840.07
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	2,988,311,555.66	3,285,621,840.07
2107	Томилолт, зочны зардал	39,174,500.00	66,030,400.00
210702	Дотоод албан томилолт	39,174,500.00	66,030,400.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	2,805,997,152.00	3,771,852,697.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	2,800,348,058.00	3,760,642,400.00

210803	Даатгалын үйлчилгээ	98,040.00	433,157.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	654,354.00	759,700.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	4,740,000.00	9,860,700.00
210807	Газрын төлбөр	156,700.00	156,740.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	146,010,143.85	225,739,332.05
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	18,435,657.56	24,696,501.74
210902	Хичээл, үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	180,000.00	353,200.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл хорогдол	127,394,486.29	200,689,630.31
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	63,667,089.22	178,989,045.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	25,680,300.00	158,428,102.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад нь олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмжп	23,894,500.00	20,558,325.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчид төрөөс үзүүлэх дэмжлэг		136,117,877.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,785,800.00	1,751,900.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	37,986,789.22	20,560,943.00
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	37,286,897.22	15,109,283.00
213305	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	699,892.00	5,451,660.00
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III=I-II)**	**521,697,803.95**	**(107,782,077.17)**
6	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI=III+IV-V)**	**521,697,803.95**	**(107,782,077.17)**

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон / төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**4,829,474,840.00**	**6,628,699,600.00**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**4,444,100.00**	**4,512,500.00**
1200	Нийтлэг татварын бус орлого	4,444,100.00	4,512,500.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	4,444,100.00	4,512,500.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлого	4,444,100.00	4,512,500.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**4,825,030,740.00**	**6,624,187,100.00**
1310	Улсын төсвөөс	1,531,700,600.00	2,343,838,000.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	1,531,700,600.00	2,343,838,000.00

1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	3,293,330,140.00	4,280,349,100.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан	1,168,759,150.00	1,518,955,900.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан х	2,124,570,990.00	2,761,393,200.00
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (II)**	**4,794,755,140.00**	**6,608,723,600.00**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**4,794,755,140.00**	**6,608,723,600.00**
210	БАРАА, ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	4,731,088,050.78	6,429,734,555.00
2101	Цалин, хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,090,159,844.16	1,542,952,473.26
210101	Үндсэн цалин	726,397,321.61	951,832,531.80
210102	Нэмэгдэл	246,568,424.09	433,937,989.70
210103	Унаа хоолны Хөнгөлөлт	57,094,235.49	69,894,847.34
210104	Урамшуулал	60,099,862.97	87,287,104.42
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	142,837,900.00	201,106,926.74
210201	Тэтгэврийн даатгал	99,321,991.29	139,848,500.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	11,046,708.71	15,586,900.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	8,915,600.00	8,723,926.74
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,156,600.00	8,031,200.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	21,397,000.00	28,916,400.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	45,664,677.06	47,803,358.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	5,332,776.06	6,310,132.00
210302	Түлш, халаалт	38,716,000.00	39,740,000.00
210303	Цэвэр, бохир ус	1,615,901.00	1,753,226.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	58,277,437.56	54,109,890.00
210401	Бичиг хэрэг	9,729,900.00	9,181,600.00
210402	Тээвэр, шатахуун	34,277,940.00	24,630,640.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	4,601,750.00	4,059,850.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	9,667,847.56	16,237,800.00
2105	Норматив зардал	446,077,390.00	735,725,710.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	444,602,890.00	715,679,210.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,474,500.00	20,046,500.00

2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	5,765,700.00	8,129,900.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	2,087,000.00	2,522,000.00
210604	Урсгал засвар	3,678,700.00	5,607,900.00
2107	Томилолт, зочны зардал	39,174,500.00	66,030,400.00
210702	Дотоод албан томилолт	39,174,500.00	66,030,400.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	2,902,950,602.00	3,773,522,697.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	2,897,036,908.00	3,762,312,400.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	98,040.00	433,157.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	654,354.00	759,700.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	5,004,600.00	9,860,700.00
210807	Газрын төлбөр	156,700.00	156,740.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	180,000.00	353,200.00
210902	Хичээл, үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	180,000.00	353,200.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	63,667,089.22	178,989,045.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	25,680,300.00	158,428,102.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад нь олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмжп	23,894,500.00	20,558,325.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчид төрөөс үзүүлэх дэмжлэг		136,117,877.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,785,800.00	1,751,900.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	37,986,789.22	20,560,943.00
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	37,286,897.22	15,109,283.00
213305	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	699,892.00	5,451,660.00
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III=I-II)**	**34,719,700.00**	**19,976,000.00**
5	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)**	**34,719,700.00**	**19,976,000.00**
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**34,719,700.00**	**19,976,000.00**
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДАЛ	34,719,700.00	19,976,000.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	34,719,700.00	19,976,000.00
6	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI=IV-V)**	**(34,719,700.00)**	**(19,976,000.00)**

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон / төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан үр дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
1	**2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**232,397,794.26**	**1,957,641,918.15**	**2,190,039,712.41**
2	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт		54,219,008.04	54,219,008.04
3	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	232,397,794.26	2,011,860,926.19	2,244,258,720.45
9	Тайлант үеийн үр дүн		521,697,803.95	521,697,803.95
11	**2024 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл**	**232,397,794.26**	**2,533,558,730.14**	**2,765,956,524.40**
13	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	232,397,794.26	2,533,558,730.14	2,765,956,524.40
19	**Тайлант үеийн үр дүн**		**(107,782,077.17)**	**(107,782,077.17)**
20	**2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**232,397,794.26**	**2,425,776,652.97**	**2,658,174,447.23**

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон / төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Харьцуулалт
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**2,347,338,000.00**	**2,333,241,217.00**	**14,096,783.00**	**99.40**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**2,347,338,000.00**	**2,333,241,217.00**	**14,096,783.00**	**99.40**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**2,187,419,700.00**	**2,174,813,115.00**	**12,606,585.00**	**99.42**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**1,485,556,900.00**	**1,485,556,900.00**		**100.00**
210101	Үндсэн цалин	975,024,100.00	951,832,531.80	23,191,568.20	97.62
210102	Нэмэгдэл	309,956,800.00	376,542,416.44	(66,585,616.44)	121.48
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	77,965,000.00	69,894,847.34	8,070,152.66	89.65
210104	Урамшуулал	122,611,000.00	87,287,104.42	35,323,895.58	71.19
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**188,959,200.00**	**188,959,100.00**	**100.00**	**100.00**
210201	Тэтгэврийн даатгал	134,412,500.00	134,412,500.00		100.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	13,636,600.00	13,636,600.00		100.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	6,818,100.00	6,818,100.00		100.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	6,818,400.00	6,818,300.00	100.00	100.00

210205	Эрүүл мэндийн даатгал	27,273,600.00	27,273,600.00		100.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**50,546,800.00**	**47,803,358.00**	**2,743,442.00**	**94.57**
210301	Гэрэл, цахилгаан	7,313,200.00	6,310,132.00	1,003,068.00	86.28
210302	Түлш, халаалт	41,476,700.00	39,740,000.00	1,736,700.00	95.81
210303	Цэвэр, бохир ус	1,756,900.00	1,753,226.00	3,674.00	99.79
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**45,269,900.00**	**44,241,250.00**	**1,028,650.00**	**97.73**
210401	Бичиг хэрэг	9,187,500.00	9,181,600.00	5,900.00	99.94
210402	Тээвэр, шатахуун	14,805,900.00	14,762,000.00	43,900.00	99.70
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	5,038,700.00	4,059,850.00	978,850.00	80.57
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	16,237,800.00	16,237,800.00		100.00
2105	**Нормативт зардал**	**21,186,800.00**	**21,186,710.00**	**90.00**	**100.00**
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	19,740,300.00	19,740,210.00	90.00	100.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,446,500.00	1,446,500.00		100.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**28,105,900.00**	**28,105,900.00**		**100.00**
210601	Багаж, техник хэрэгсэл	21,968,600.00	22,498,000.00	(529,400.00)	102.41
210604	Урсгал засвар	6,137,300.00	5,607,900.00	529,400.00	91.37
2107	**Томилолт, зочны зардал**	**32,383,300.00**	**32,276,400.00**	**106,900.00**	**99.67**
210702	Дотоод албан томилолт	32,383,300.00	32,276,400.00	106,900.00	99.67
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил үйлчилгээнийн төлбөр, хураамж**	**335,057,700.00**	**326,330,297.00**	**8,727,403.00**	**97.40**
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	323,513,400.00	315,120,000.00	8,393,400.00	97.41
210803	Даатгалын үйлчилгээ	571,400.00	433,157.00	138,243.00	75.81
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	759,700.00	759,700.00		100.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	10,026,900.00	9,860,700.00	166,200.00	98.34
210807	Газрын төлбөр	186,300.00	156,740.00	29,560.00	84.13
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**353,200.00**	**353,200.00**		**100.00**
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	353,200.00	353,200.00		100.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**159,918,300.00**	**158,428,102.00**	**1,490,198.00**	**99.07**

213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	21,851,800.00	20,558,325.00	1,293,475.00	94.08
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	136,314,600.00	136,117,877.00	196,723.00	99.86
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,751,900.00	1,751,900.00		100.00
6	**ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ**	**66.00**	**52.00**	**14.00**	**78.79**
62	**АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО**	**66.00**	**52.00**	**14.00**	**78.79**
620001	Удирдах ажилтан	1.00	1.00		100.00
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	60.00	46.00	14.00	76.67
620003	Үйлчлэх ажилтан	5.00	5.00		100.00

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон / төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл
I	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (I)**	**4,274,897,440.00**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**4,274,897,440.00**
210	**БАРАА, ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**4,274,897,440.00**
2101	**Цалин, хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**57,395,573.26**
210102	Нэмэгдэл	57,395,573.26
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**12,147,826.74**
210201	Тэтгэврийн даатгал	5,436,000.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	1,950,300.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,905,826.74
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,212,900.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	1,642,800.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**9,868,640.00**
210402	Тээвэр, шатахуун	9,868,640.00
2105	**Нормативт зардал**	**714,539,000.00**
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	695,939,000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	18,600,000.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	**33,754,000.00**
210702	Дотоод албан томилолт	33,754,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**3,447,192,400.00**
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	3,447,192,400.00
II	**ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР (II)**	**4,280,349,100.00**
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**4,280,349,100.00**
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	**4,280,349,100.00**
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан	1,518,955,900.00

131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан х	2,761,393,200.00
III	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(II)-(I)**	**5,451,660.00**
12000	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**	**5,451,660.00**

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар залруулагдаагүй 2 зөрчилтэй асуудлын материаллаг алдаа зөрчил нь 2,614.0 мянган төгрөг бөгөөд гүйцэтгэлийн материаллаг байдлын дүн 26,407.5 мянган төгрөгөөс бага, шинж чанарын хувьд материаллаг бус байх тул **Өөрчлөлтгүй дүгнэлт** өглөө.

5.1 Албан шаардлага

5.1.1. Тайлант онд Мал эмнэлгийн газрын даргын 2024 оны 05 дугаар сарын 23-ны өдрийн Б/18 дугаар тушаалаар 1,114,000 төгрөгийн балансын урамшууллыг цалингийн сангаас олгож зардлын эдийн засгийн ангилал зөрчсөн байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-д "Төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах", 16 дугаар зүйлийн 16.5.5-д "Батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах", Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1-д "Хэмнэлтийн горим хэрэгжүүлэхэд дараах зарчмыг баримтална" гэсний 4.1.3-д "Үр ашигтай байх", 4.1.6 "Сахилга баттай байх", 4.1.9 "Хариуцлагатай байх" 4.2.1-д "Зардал бууруулахад чиглэсэн арга хэмжээг энгийн ойлгомжтой, тууштай, өндөр сахилга баттайгаар зохион байгуулах" гэсэн заалтуудтай нийцэхгүй байна.

<u>Шийдвэрлэсэн нь</u>: Зөрчлийг арилгаж, Төсвийн тухай хууль, Төрийн хэмнэлтийн хуулийн хэрэгжилтийг хангаж ажиллах албан шаардлагыг хүргүүллээ.

5.1.2. Мал эмнэлгийн газрын даргын 2024 оны 11 дүгээр сарын 15-ны өдрийн А/30 дугаар тушаалаар "Хөдөө аж ахуйн ажилтны өдрийн "тохиолдуулан байгууллагын албан хаагчид дунд зохион байгуулсан спортын 2 төрөлд тэмцээний шагнал 1,500,000 төгрөгийг бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил үйлчилгээний зардлаас олгож зориулалт бус зарцуулсан байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-д "Төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах", 16 дугаар зүйлийн 16.5.5-д "Батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах", Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1-д "Хэмнэлтийн горим хэрэгжүүлэхэд дараах зарчмыг баримтална" гэсний 4.1.3-д "Үр ашигтай байх", 4.1.6 "Сахилга баттай байх", 4.1.9 "Хариуцлагатай байх" 4.2.1-д "Зардал бууруулахад чиглэсэн арга хэмжээг энгийн ойлгомжтой, тууштай, өндөр сахилга баттайгаар зохион байгуулах" гэсэн заалтуудтай нийцэхгүй байна.

<u>Шийдвэрлэсэн нь</u>: Зөрчлийг арилгаж, Төсвийн тухай хууль, Төрийн хэмнэлтийн хуулийн хэрэгжилтийг хангаж ажиллах албан шаардлагыг хүргүүллээ.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Нягтлан бодогчид балансын урамшууллыг цалингийн сангаас олгосон байна	1	1,114.0			1	1,114.0						
Албан хаагчдын дунд зохион байгуулсан тэмцээнд зориулж бусдаар гүйцэтгүүлэх зардлаас 1,500.0 мянган төгрөгийг гаргасан байна.	1	1,500.0			1	1,500.0						
Дүн	**2**	**2,614.0**			**2**	**2,614.0**						

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Байгууллагын нэр	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил								